

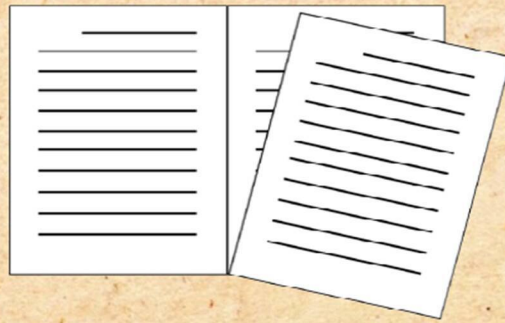

9.

61

L. 911.

W woluminie kolejno współoprawne sygnatury:

SD 4472 II

Inc. 415

SD 4474 II

SD 4475 II

SD 4476 II

SD 4477 II

SD 4478 II

SD 4479 II

SD 4480 II

Rkp. 8077

SD 4481 II

Inc. 416

SD 4483 II

SD 4484 II

Inc. 417

solam pcedat
in pcedat
amplius que in entia
deales pcedat. Et entia
e vite / q quate pcedat
vix possit emere

Syno scopa ensis.

primus in d. q.
ante q. pcedat
ab ipso pcedat
q. d.

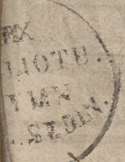
q. d. antea
Hosti. dicit q. d. Holde b. d.
mensis q. d. q. d.
Hosti. dicit q. d.

ch. 20 em dispensat
re pcedat vix antea q. d.
dot h. d. pcedat b. d.
et vix dot vix vix stellat

vix Rom. dicit q. d. dicit
Hosti. dicit q. d. dicit
vix dicit q. d. dicit

vix sceldem
vix sceldem
vix sceldem dicit
vix dicit vix dicit

morietis exo mors tua Pas

terem. primo parum videtur an huius die
alia opa exteriora permittere ut de tunc in fine
ad hanc tuam ad tentatorem. Gato Reverentia huius loquens
de in psal. In conspectu psallam tibi. Et ita re
essent coram papa aut rege loquens. Tertio solus
saltem ex deliberatione. Nec ex parte nostra videri
per de tunc et 8. Maledictus homo qui facit opus

verum quod dicitur Intellectualis in intentione veritate.
Intellectus in plena expressione ore. Venera
Congruet in statu huius dicens distinctis primum
re tua non tua sine sententia non fingit sit

B +

ph. Ber: dno an oia p q mōz les mīpēndut. fama 7 apēb

Errores Acroissimozū Buthe nozū Ex Tractatu dñi Joannis

Sacrañi sacre Theologie Magistri. et Cracoviē ecclesie
quondam Canonici quem intēclavit Elucidariū errorū
ritus Ruthenici: et inscripsit Reuerendo in Christo patri
domino Alberto Episcopo Vilnē.

*24 alim d apd hōies abhōrē h apud deu
vūz qz vob gūbt qz bey den menschen
Dap q voracht bey got
vūli ad me p dā pā dñi gūi? Guano dāntez 7 dāntez. Mt xi
Difite a me qz vūz fūm 7 hūle vūde*

*L. xvi
Dno ad pānē pānē qz
vūz qz qz vūz qz
vūz qz qz: dey at vūz
vūz vūz qz
pā qz vūz
pānē dñi qz
hūlūz fū 7 liberatūz*

1154157

VD 16 S 7234

PK 1253

E 12 12

SD 4484 II

Errores Atrocissimorum Buthe

nozum Et Tractatu dñi Joannis Sacrani sacre Theologie
Magistri. et Cracouien ecclesie quondā Canonici quem inti
tulanit Elucidariū error ritus Buthenici : et inscripsit Be.
uerendo in chris̃to patri dño Alberto Ep̃o Vilnē.

Capitulu secundū de Articulis

Erroneis Butheoz qui h̃c demonstrant esse quadraginta/
quibus multo plures sint : quos inferere tediosum fuit.

¶ Primus Negant Butheni sanctū Petrū vez papā ⁊ vez
Romane Sedis antistitē : ⁊ ecclie militantē caput vnicū fu
isse : nec accepisse plenitudinē auctoritatis a chris̃to : Qd et
de quolibet Romano pontifice successore eius tenent : et com
munem cum alijs pontificibus esse dicunt.

¶ Secundus Negant eccliam Romanā oīm aliarū eccliarū
Caput : principem : rectricē et magistrā esse . sc̃dm quod
scribitur dist. xxiij. c. Sacrosancta.

¶ Tercius Dicūt oēs obediētes Rōane ecclie veros chris̃ti
anos nō esse : neq; saluandos : eo q; ab ecclia p̃mitina discre
pēt. Se vō solos veros chris̃tianos . sectatores chris̃ti ⁊ apo
stolorū ⁊ sic esse de nūero saluādoz asseuerāt. Imo dñm papā
cum ecclia Romana dicūt hereticū esse de heresi arriana : et
catholicos oēs Arriōistas vocāt. Et anathematizant ip̃m
tpe Cene dñi cū suo clero : dicūtq; nō habere plenā potestātē
ligandi et soluendi : quod sumpserunt ex sectionē seu diuisionē
Grecorum decima ab ecclesia Romana.

¶ Quartus Dicūt oēs latinos ecclie doctores nullū verita
tis ⁊ efficacitē esse fuisseq; : h̃c nec alicui⁹ eoz dicta suscipiūt :
quantūcūq; forent ab ecclesia suscepta et approbata : nec
credunt eos afflatu sp̃s sancti locutos fuisse aut scripsisse.
Vnde nec libris aut scriptis beatorum Hieronimi Augustini
Gregoriū Ambrosij . et ex consequenti aliorū doctorum fidem
dant : eozū auctoritatē nullo modo suscipiunt.

¶ Quintus Dicta dictoz Grecoz suscipiūt dñmō nihil ad.

uersus eorū errorē in eis inuenire. Si vō qđ ex eis qđ aduersus
secrōm ⁊ ritū eorū erroneū fieret acceperint : tūc ipsa corrupta
dicūt ⁊ uiciata esse : ac fidē eis adhiberi nō debere asseuerāt.

¶ **Sextus** Sāctos ex ecclia ⁊ fide catholica Romāe p̄fessionē
⁊ obedientie blasphemāt ⁊ damnant : imitati heresim icono-
māgicorū id ē destruentiū ⁊ p̄sequētū imagines vt sequitur.

¶ **Septimus** Imagines opis ⁊ artificij catholicorū exhortēt
et q̄ntū i eis ē inhonorāt : etiā si crucifiri aut eorū scōrū fieret.
Sui vero artificij venerantur dūmodo in sinagogis eorū lo-
cate et picte fuerint als non.

¶ **Octauus** Ecclesias catholicorū spernūt : p̄sūtāt : inhonorāt
ac blasphemāt. p̄tra canonē Innocentiū tertiū de baptismo
c. Licet grecos. nec vllā i eis exhibēt reuerentiā sacerrio sacra-
mēto : nisi coacti aut metu malorū offense aut simulata assem-
tationē. Et sicut de eandē ecclia p̄secrationē nihil tenēt sic ⁊
de p̄secratōe Corpis christi : dicētes t̄ asimis ipm p̄secrari nō
posse. Eorū vō sinagogas p̄ simplices eorū sacerdotes p̄secrari
posse dicunt : prout de facto consecrant.

¶ **Nonus** Statuta ecclie dictaq; aut scripta seu canones ⁊
p̄ciliorū determinatiōes ac decreta nlla eē dicūt. etiā de p̄mis cō-
silijs dicētes q; a septia synodo oia p̄cilla nllū efficacie fuisse
neq; de iure catholico : q; sine eorū p̄sēu agebāt ⁊ approbatōe

¶ **Decimus** Dia ecclie sacramēta p̄phanāt ⁊ blasphemāt :
videntq; ⁊ inhondiant : p̄cipue sacramēta Baptismi et sacre
Eucharistie : eo q; nō scđm formā ritus eorū fiant.

¶ **Undecimus** Nullū p̄tificē catholicū habere p̄tātē dicūt
Christi cōsecrādi : nisi solū Patriarchā quē se habere iactāt
Constantinopoli per quē si semel consecratum fuerit : dicūt
ad annos plurimos illud efficaciā habere ad vncōem.

¶ **Duodecimus** Ordines : benedictionē : p̄tificia : sacerdo-
tia : orōes : ieiunia : indulgēcias : iubileos : ⁊ oia ecclastica
officia : ⁊ ea q̄ ante clauū disp̄sat eccliam dānāt : nec vllū
efficacie dicunt esse. Similiter obedientiam ecclasticā auc-
toritatēq; derident : et de exōicationē ecclie nihil tenent.

¶ **Tredecimus** Dicūt Cōfirmationē sacramentū nullū esse.
Ideo nec illū accipiūt sine quo p̄mouēt sacerdotes suos : nec

habēt tpa limitata ad ordines : sed passim et vno die promo-
uent : et plures ordines conferunt .

¶ Quartusdecimus Dicunt sacramentū extreme unctionis
nullā aduersus peccati reatū medelā cōferre posse . Et beatus
Jacobus vncōm itellerisse : tñ ad medicinā lāguoris corporis

¶ Quindecimus Sicut quāq; bābent i acetabulo id est in
aq̄ acida exp̄ssa de succo pomorū aut fructuū : p̄fecta cū aq̄ na-
turali et fermēto : dñ aq̄ p tpe caruerit : discretōes i aq̄ nō po-
nētes : sic i defectu vini i eodē acetabulo sacrificatimo execrāt

¶ Sedecimus In preparationē calicis duas aut tres guttas
vini aque imiscēt calide : nec vinū sentit in aq̄ absumptum :
Et dānat ecclie ritū q̄ aquā frigidā ad calicē p̄paratōem acci-
piat . Et panē fermētātū p sacrificio accipien . diuidit bi-
fariā : sup̄iorē p̄tē i panis medio triangulariter i p̄fundū ex-
cidētes . i corp⁹ ch̄isti p̄secrāt : reliquū panis brē v̄ginis cor-
pus designare dicūt : et i venerationē p̄seruāt . In cui⁹ panis
preparationē fatinā recipiūt . i noīe p̄is . fermētū mittūt in
noīe filij : calidā fundūt aquā i noīe sp̄ss̄ci . Itē ad panis
sacrificiū plures panes associāt et apponūt : vnū i noīe Ma-
rie : aliū in noīe p̄cursoris . aliū in noīe Basilij : eadē Leonis
Helie . et sic p̄sequēter singlis panib⁹ scrōs singlos inuocationē
attribuūt : verū et in calicib⁹ ligneis i locē plurimis sacrificat
vbi panē ex plurib⁹ vt tactū est polētis erempto offam q̄ndā
faciūt et p̄secrāt : eandē in p̄sumptōm colearib⁹ ligneis et sor-
didis vorant . et micas seu reliquias panniculis detergunt
efficiuntq; . Sic quandoq; cōmunicant et populū colearib⁹
ex calice depromendo et in esum offerendo .

¶ Decimusseptimus Sumunt experientiā de calicis p̄seca-
tōi tanq̄ dubitā de p̄secrationē ei⁹ . Nā anteq̄ cōicāt in sa-
crificio faciūt sibi dari aquā calidā quā infundūt in calicē cō-
secratū . vñ si vapor exalauerit : credunt vere illic esse sacra-
mentū . et tunc primo cōicāt . Et si pars i calice relicta fuerit
seruatur : et petactis prandijs a sacerdote redeunte voratur

¶ Decimusoctauus Consecrant p bellantib⁹ panē simila-
gineū in corpus ch̄isti : et laicis in bella p̄cedē tradunt in
manus : qui cum sunt cum hoste conflicturi et iam manus

conferunt : replent vas escarii aut pocularii qđ in pmpis
fuerit aliquo liquore qui tunc occurrerit : et illic pane im-
posito seipos ex ordine cōcant .

¶ Decimus nonus Sacramentū Eucharistie qđ die Cene
sacre consecrāt illđ solū dicunt pro infirmis pcurandū valere
et nō aliud quod diebus alijs consecratur . Et tale ad anni
decursum conseruant in calice preparato : qđ vermiculosum
et tabidum ori infirmi imprimunt cocleari .

¶ Vicesimus Ante pparatdem calicis incensis cereie panē
consecrandū cū vino et aqua calida in calicē fusa velut dictū
est cū reuerentia summa spectandū populo offerunt et circū-
ferunt : vbi populus pñus cadit venerat et idolatrat . Et
post i altari positū et psecratū nemo venerat neq; eleuatur .

¶ Vicesimus primus Non solū in forma baptismi ab ecclia
discrepāt : s; etiā in materia qñq; vt sup in articulo quindecio
dictum est . Et sacro Epiphaniar die loco fontis ecclesiastici
flumina rapide manācia dūmō haberi poterūt p baptismo
infantiū psecrāt : instar iordanis . Et si quē puerū imersionē
ibidem mori frigore aut e manibus elabi et mergi contingat
ab angelo raptum dicunt in celum : neq; mundum eius pre-
sentia fuisse dignum alunt .

¶ Vicesimus secundus Sacerdotes eorum cōmuniter non
orant nisi qñ misse officium suo modo sunt habituri : et que
aut quales hore eorum sunt deus videat . et dicunt p̄bitero
sufficere ad conscientie purificatōm cum vxore cubanti et ce-
lebrare volēti : qđ se i balneo vl alias fermētata aq; calida ab-
luat a vrtice capitis ad pedū vestigia : hāc locurā dicūt tāte
efficacie quāta foret p̄fessio pro absolutiōe suor pctōrū

¶ Vicesimus tertius Si casu q̄s catholicor p̄biteror i alta-
rib; eor celebrauerit : mor velut execratū violāt et effringūt :
et dicūt q; i vno altari tñ missa vna debet i die celebrari .

¶ Vicesimus quartus Dicūt populū suū mereri ac magne in-
dulgentie participē fieri : quotiens quis hominē catholicum
obedientie Romane interemerit .

¶ Vicesimus quintus Dicunt suos p̄biteros irregulari-
tatem incurrere cū passerem aut aliquod volatile occiderint

qui nō pñ? regularitatē seu reabilitatem acquirunt donec idē
volatile sub ascellis gestū ab eis totalitē cōputrescat hec eorū
est pñia : q̄ nō eet adeo dura : si chriantū hoīez occiderēt

¶ **Vicesimus sextus** Falsē iurare aduersus iūmicū : ⁊ p̄cipue
cōtra virū Romāe p̄fessionē nō eē p̄ctm̄ dicūt . Sile ⁊ decipe
dānificare ac fraudare eundē : vñ habēt ī puerblo . **Cōnica**
crucem et fidem tuam et confunde inimicum tuum .

¶ **Vicesimus septim⁹** Dicūt sabbatū in q̄dragesima nllō mō
fore ieiunādū : et peccare eos mortaliter q̄ ieiunauerit . Neq̄
missam celebrādā in tota q̄dragesima nisi sabbatinis dieb⁹ et
dñict : vñ dānāt eccliam Romanā celebrātē alijs dieb⁹ q̄dra
gesimalib⁹ . Et sile errore añ ieiunia sua octo dieb⁹ solēnsant
sile ⁊ p⁹ ieiunia carnes vorātes q̄cidie ferijs feret : imo ⁊ ī vigi
lijs si q̄tūc occurrerit Nec piscibus licere vci dicūt sed eorum
intestinis : cū ieiunia q̄dragesimalia peraguntur .

¶ **Vicesimus octauus** Chūfideles peccare mortalitē dicūt q̄
barbā radāt : ⁊ māducāt suffocata . Et sile dānāt chrianos
carnes edētes vltia dñica añ carnis p̄initū ⁊ p̄sequenter .

¶ **Vicesimus nonus** Dicunt licite vendi posse prelaturas et
bñficia aut emi : sile et sacros ordines : et q̄ bñficia patres te
nuere : dicunt filij ad ea ius hereditariū se habere .

¶ **Tricesimus** Dicunt viuētē hominē peccare nō posse .

¶ **Tricesimus prim⁹** Dicūt fornicationē simplicē nō eē p̄ctm̄
mortale . sile ⁊ vsurā . imo extra dictū tēctū p̄stat eos flagitia
sodomitarū p̄fertim cū bestijs p̄cipēdere atq̄ frequentē exercere

¶ **Tricesimus secund⁹** Dicūt furi sufficere rationi furci sui septe
saēdorib⁹ rep̄ntari ⁊ sateri crimē : ⁊ petere olei vnctionē ab eis
nec tñ vlla p⁹ hoc pñia nec restitutioni debito debere onerari .

¶ **Tricesimus tertius** Afferūt nō esse purgatorij : sed solum
esse duo receptacula animarū : celū et infernum .

¶ **Tricesimus quartus** Dicūt aīam añ diē iudiciū beatitudis gl̄i
am nō habere : qd ⁊ credūt / corpe ī terra manēte . Dia hec ī
cōsilio Florentino cassata sunt ⁊ p̄ Bullā Eugenij correctā .

¶ **Tricesimus quintus** Dicunt q̄ vinorum suffragia profunt
damnatis in inferno ⁊ nō alijs .

¶ **Tricesimus sext⁹** Dicūt sp̄m̄ sctm̄ nō p̄cedere a p̄sona filij

*Parce bñm
fuit huius*

¶ soli prius : alio duo essent principia et due spirationes : quod tamen sufficienter explanatum est in concilio Florentino .

¶ Tricesimus septimus Divortia faciunt in matrimoniis nulla rationabili causa interveniente : per sola avaricia et libitum : quod laici simplices iter pinguis faciunt . Et dicunt quolibet qui petit separari licere

¶ Tricesimus octavus Dicunt secundas et tertias nuptias ac deinceps esse illegitimas nec facere verum matrimonium / nec inde sequi prolem legitimam .

¶ Tricesimus nonus Mortuorum tumulos pacta sepultura funebent singuli per sacerdotem osculari / et post ipsam sepulturam conveniant : votantes quodam polentas ab ipsis presbiteris benedictas .

¶ Quadragessimus Dicunt secularibus dominis eorum presbiteris licere sine nota excommunicationis maioris vberare et deponere eorum patriarchas : episcopos et sacerdotes : cuius rei origo cepit : ut dicitur in decima divisione Grecorum ab ecclesia . Sunt et alie plures levitates et stulticie eorum ac errores quos presbiteris omitto inferere . Satis hinc liquide patere poterit quod horrendis erroribus hi veteratores et sectatores perphania veritate et salutari ecclesie catholice definitionis discrepent : secti ab unitate fidei orthodoxe . Vnde in simplicitate et humilitate simulata venient ad Apostolicam sedem an evestigio credendum : dispensandumque sit cum eis de plano non diffinitio . Scio mirum scilicet ecclesiarum pia esse : quod humiliter redeuntes etiam dispersissimos inquam natissimosque benigniter amplectitur sinu suo . Iure quidem de eis illud dici potest per psalmum . lviij . Alienati sunt a vulva . i . charitate quod potest ecclesie per quam accipiunt fideles et incorporantur ecclesie Erraverunt ab utero ecclesie non suscipientes veritatem doctrine . locuti sunt falsa in suo perverso scismate / sanas doctrinas spernentes : et aduersus ipsam et auctoritatem ecclesie sacramentaque spurcis ritibus collatantes . Ideo furor illis in silendium serpente ad veritatem impugnandam et perphanandam et ad resistendum ex pertinacia non doctrina : blasphemando non ratione in qua est venenum mortiferum : et aspidis surde obturante aures suas Spem profecto Rutheni a se repellunt doctrinam : sapientiam : et veritatem : aures obturantes ne quod de sanctis dogmatibus percipiant : et declinantes viros eruditos . Qui scilicet illi sunt de quibus beatus Stephanus in disputatione dixit Act . viij . Dura cervice et incluctis cordibus et auribus vos spiritus sancto resististis . Et illis qui de

post in m. barbrumagi

*Cy m. postea
entia*

quibus dominus ad Moysen dixit **Exod. xxxij Cerno qd iste**
populus dure cervicis sit / dimitte me vt irascatur furor meus
super eos et deleam eos de terra .

Ite idē doctor q sup deducit et pbat q ex oī gēte chriantū
gerēte tūcū p̄cisa tū ab vnōne catholice ecclie : i defensione
sui erroris scismaticis nulla p̄tinacior iuentat gēte Ruthena
Et qd idē Rutheni Grecorū ritu i plurimis abutētes nō min⁹
ab ip̄is verē **Greci** q̄ ab ecclia Roāna seu latia sp̄ et vsqz mō
p hereticis et excoicatis reputent / habeant et teneantur .

Ite ostēdit q licet **Greci** vndecies ab ecclia catholica de
fecerit : et toties ad eādē redierit q iā existat i duodecim sectionū
et divisionū . Tū ip̄i Rutheni nec in obedientia neqz in iurisdic
tione ab ecclia catholica petenda **Grecos** redeuntes vnqz
voluerunt imitari .

Ite scribit idē doctor i tētatu p̄dicto : q p̄t duodecimā
et vltimā sectōm ac divisionē **Grecorū** ab ecclia catholica : dñs
de⁹ hoc malū ampli⁹ nō tolerās : et eccliaz suā toties irritari
nō sinēs : eos post annos q̄tuordecim p̄misit deuenire iexter
minū calamitosissimū : vt capta **Cōstantinopoli** a **Turcis**
miseri **Greci** impio tyranno et inimico crucis ch̄isti ceruices
suas curuarent : qui ch̄isti vicario Romano pontifici sub
esse et obedire noluerunt . Et qui veris ch̄istianis occiden
talis ecclesie commisceri et conuiuere mutua vnōne fuerunt
dedignati : iuste cōmeruerūt vt miserabilem mortem euasi :
nihilomin⁹ cū **Iudeis** et **Infidelib⁹** in ignominiosa seruitute
passim vniti pmanerēt . Qui tū prohdoloz miserrimi hoīes
post tā horrēdū exterminū fere impetriti vsqz mō pmanēt i
sua p̄tinaci obstinationē . Malūtqz calamitatē oēm ppeti q̄
ecclesiastice concorporari veritati et vnitati . Que sententia
est vtiqz multū memorabilis et aduertenda .

Ite pbat rōne et exēplis q dicti Rutheni chriantū sangui
nē nō min⁹ sicut affidue q̄ aliq̄ q̄libz hostes crucis ch̄isti toto
nisu conātes vt fideles q̄sqz catholicos e medio rollāt et exter
minēt : ac eos possint fide bonis glia et vita nudare ac p̄uare
Ad qd p̄ficiendū ip̄is incredibilis potētia suffragatur : quam
deus omnipotens velit reprimere et humiliare .

